

OTTO-IIVARI MEURMANIN RAHASTO

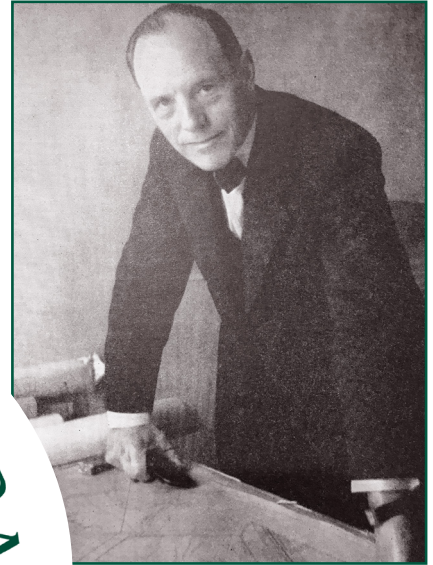
Yhdyskuntasuunnittelun pioneeri

Rahaston on perustanut Suomen arkkitehtiliitto varoilla, jotka yksityishenkilöt ja yhteisöt lahjoittivat arkkitehti, professori Otto-Iivari Meurmanin (4.6.1890–19.8.1994) täyttäsensä 100 vuotta. Se tukee Suomen yhdyskuntasuunnittelun kehittämistä sekä rakennetun ympäristön tutkimusta ja säilyttämistä.

Otto-Iivari Meurman syntyi Ilmajoen kunnanlääkärin Otto ja Aina Meurmanin perheeseen. Hänen isoisänsä Agathon Meurman ja K. F. Ignatius olivat tunnettuja poliitikkoja. Perhe muutti Laatokan rantamaille isän ryhdyttyä Impilahden piirilääkäriksi ja edelleen Satakuntaan, missä perheen isä teki pitkän uran Tyrvään piirilääkärinä.

Otto-Iivari Meurman valmistui 1908 ylioppilaaksi Helsingin Suomalaisesta normaalilyseosta ja 1914 arkkitehdiksi Polyteknillisestä Korkeakoulusta. Suuntautumisen ratkaisi työpaikka 1915 piirtäjänä Eliel Saarisen toimistossa. Haagan-Munkkiniemen suunnittelua toteuttavalta piirtäjältä vaadittiin erikoistumista asemakaavoitukseen. Vuonna 1917 Meurman pääsi Helsingin apulaisasemakaava-arkkitehdin Bertel Jungin apulaiseksi, ja valittiin siksi Suomen ensimmäisen asutuskongressin komissaariksi. Hänen varhaistöihinsä kuului Birger Brunilan kanssa tehty Käpylän asemakaava.

Meurman valittiin 1918 Viipurin asemakaava-arkkitehdiksi. Työkenttä käsitti maan toiseksi suurimman taajama-alueen kolmessa kunnassa. Ensityönä hän suunnitteli uuden pääväylän Kolikkoinmäeltä sodassa 1918 tuhoutuneen alueen läpi Valtakadulta itäisiin esikaupunkeihin. 1920–1930-luvuilla sille rakennettiin raitiotien pääväylä väkiluvultaan suuremman Viipurin maalaiskunnan taajamiin. Kaupungin itäpuolisten alueiden ja Uuraan syväsataman liikennevirtojen suunnittelu moderniksi kokonaisuudeksi pitivät Meurmanin Viipurissa vuoteen 1937 asti. Viimeiseksi hän laati yleiskaavaehdotuksen. Hän laati

1942–1943 Göran Sidenbladhin kanssa uuden yleiskaavan kaupungin jälleenrakentamiseen.

Meurman opetti vuodesta 1936 asemakaavaoppia Teknillisessä korkeakoulussa ja oli 1940–1959 oppiaineen professori.

Sodan jälkeen hän julkaisi kaavaluonnokset Espoon Haagalundin kartanoalueelle ja klassisen oppikirjan Asemakaavaoppi, joka kiteytti ”viherkaupungin”. Itäisen Tapiolan kaava oli hänen visionsa, mutta alueen asutuskorkeus ja asukasmäärä ylittivät hänen mitoituksensa. Asumisviihtyvyyttä ja sosiaalisten tarpeiden täyttämistä hän korosti myös Joensuun, Riihimäen, Kouvolan ja Karhulan asemakaavoissa. TKK:n viran hän jätti 1959, joskin jatkoi opetusta. Eläkevuosinaan hän puolusti vanhaa kaupunkikuvaa ja rakennuskantaa lyhytnäköiseltä rakentamiselta, jonka motiivi oli taloudellinen voitto.

Otto-Iivari Meurman avioitui 1920 laamanni Oscar Westerlingin tyttären sairaanhoitaja Toini Elisabeth Westerlingin kanssa. Perheen kolmesta lapsesta Kalle (1920–2004) suuntautui lääketieteeseen kuten isoisänsä. Hän toimi pitkään röntgenylilääkärinä ja yliopiston dosenttina.

Osuuskunta Sigillum/Pentti Mäkelä

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.